BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

Gilbert François (Betico) Croes

1938-1986

"*Si mi cai na caminda, gara e bandera y sigui cu e lucha*"

Departamento Arubiana

2005



INHOUDSOPGAVE

Deel 1

G.F. (BETICO) CROES

Betico Croes was een politicus en hij heeft een belangrijke rol gespeeld in de politieke geschiedenis van Aruba en de Status Aparte van Aruba. Betico Croes wilde een aparte status voor Aruba en hiervoor heeft hij flink gevochten.

GEBOREN

Betico Croes is op 25 januari 1938 geboren in Santa Cruz op Aruba. Hij is de zoon van Francisco and Maria Louisa Croes. Betico Croes heet voluit Gilberto François Croes. Betico is eigenlijk zijn bijnaam.

GETROUWD MET KINDEREN

G.F. (Betico) Croes is op 18 december 1962 getrouwd met mevrouw Glenda Filomena Croes-Croes (Zij zijn op 10 augustus 1961 verloofd) en zij hebben vier kinderen.
De kinderen heten: Glenbert F. Croes, Guisette F. Croes en Gilberto F. (Junior) Croes en Glendeline F. Croes.
Glenbert Croes is ook bekend als de leider van de politieke partij O.L.A.

SCHOLEN

1944-1954 Basisschool St. Jozef, Santa Cruz, H.B.S., 3e klas Sint Dominicus College, Oranjestad
1954-1959 Kweekschool in Nederland

BEROEP

Betico Croes was vroeger, voordat hij in de politiek ging, leraar van beroep. Hij heeft van 1959 tot 1971 op verschillende scholen op Aruba gewerkt. Naast zijn hoofdakte had Betico ook een L.O. voor Handel en Spaans.

ZIJN SOCIALE LEVEN

Betico was bij allerlei clubs aangesloten, zoals sportclubs en sociale clubs. Hij deed graag mee aan allerlei activiteiten. Hij werd vaak gevraagd om te spreken, hij kon heel goed praten. Soms ging hij ook problemen oplossen als mensen ruzie hadden.

Deel 2

DE POLITIEK

Betico begon zijn politieke carriere in 1967, als lid van de A.V.P., voluit betekent dat Arubaanse Volkspartij. Van 1967 tot 1985 was hij lid van de eilandsraad en het parlement.

Op 9 mei 1971 richtte hij samen met een aantal andere personen de politieke partij M.E.P. op.
M.E.P. is de afkorting van: Movimiento Electoral di Pueblo.

G.F. Betico Croes werd gekozen als leider van de nieuwe politieke partij. In 1973 won M.E.P. de verkiezingen. En ook in 1977 won de M.E.P. de verkiezingen. En dat bleef zo in 1985.

Voor de M.E.P. was Betico ook lid van de staten van de Nederlandse Antillen, en even is Betico voorzitter geweest van de Staten.

Dia di Himno y Bandera 18 di maart
In 1976 introduceerde de overheid op voorstel van Betico Croes de vlag en het volkslied als symbolen van de Arubaanse soevereiniteit en als een beginstap naar de Status Aparte. Er werd als volkslied gekozen voor "Aruba Dushi Tera" van de componisten Padu Lampe en Rufo Wever, later wordt er nog een couplet van Hubert Booi toegevoegd aan het volkslied.

Op 18 maart 1976 werd de Arubaanse vlag voor het eerst officieel gehesen in het toen geheten Wilhelmina stadion, tegenwoordig heet het Compleho Guillermo P. Trinidad. Ook werd het volkslied gezongen. Betico zei ook: "*Un pais sin bandera y himno ta un pais sin destino*" (Dat betekent: Een land zonder vlag en volkslied is een land zonder bestemming)

WANNEER WERD DE STATUS APARTE AAN ARUBA TOEGEKEND?

Tijdens de derde Ronde Tafel Conferentie in Den Haag in maart 1983. De Status Aparte werd op 1 januari 1986 een feit.

AUTO ONGELUK

Dit gebeurde op 31 december 1985. Op de weg van Santa Cruz naar Oranjestad is Betico met zijn auto tegen een lichtmast gereden. Hij werd zwaar gewond in het Dr. Horacio Oduber Hospitaal opgenomen.

GESTORVEN

Betico is op 26 november 1986 gestorven, elf maanden na het ongeluk. Betico Croes is na zijn auto-ongeluk in een coma geraakt. Niemand heeft meer met hem gesproken na het ongeluk en niemand weet dus precies wat er is gebeurd. Op 30 november 1986 werd Betico Croes begraven op de begraafplaats van Santa Cruz in een blauwe grafkelder. Betico is 48 jaar oud geworden.

Deel 3

WAT IS EEN ERETITEL?

Een eretitel krijgt iemand die zich op speciale wijze heeft ingezet voor het welzijn van de Arubaanse bevolking in het algemeen en die zich ook heel erg heeft ingezet voor het land Aruba.

WAAROM KREEG G. F. (BETICO) CROES DE TITEL 'LIBERTADOR'?

De eretitel '*Libertador*' is aan G. F. (Betico) Croes gegeven omdat hij er heel hard aan heeft gewerkt om voor Aruba de Status Aparte te bereiken.

Er wordt in 1998 voorgesteld om in alle overheidsgebouwen en instanties, scholen en instituten een grote foto van Betico te hangen. Er wordt ook voorgesteld om in alle stukken van de overheid 'Libertador' voor de naam van Betico te schrijven, dus zo: Libertador G.F. (Betico) Croes.
Ook is er een stichting opgezet die de Plaza Betico moest aanpassen met een nieuw standbeeld. Plaza Betico Croes krijgt op 14 februari 1989 officieel de naam Plaza Libertador G. F. (Betico) Croes

De naam van Betico Croes vind je veel terug op Aruba. Zo is bijvoorbeeld de winkelstraat 'Caya grandi' die vroeger Nassaustraat heette ook vernoemd naar Betico Croes en heet Caya G.F. (Betico) Croes. Deze straat loopt vanuit het hartje Oranjestad naar het district Santa Cruz.

DIA DI BETICO

Ieder jaar vieren wij 'Dia di Betico' op Aruba. Deze dag valt op 25 januari. Dit is de geboortedag van G.F. (Betico) Croes. Dan herdenken wij Betico Croes en wat hij heeft betekend voor Aruba. De officiële viering vindt plaats op Plaza Betico Croes, achter Cas di Cultura in Oranjestad. Verder zijn er allerlei feestelijke activiteiten op het hele eiland.

STANDBEELD BETICO CROES

Het standbeeld van Betico Croes staat op Plaza Libertador G. F. (Betico) Croes. Op 19 maart 1989 is dit beeld onthuld. Het standbeeld is in Venezuela, Caracas gemaakt door de heer Manuel de la Fuente. Het is gemaakt van brons en het heeft een marmeren voetstuk.
Er is ook een borstbeeld van Betico in het Aruba-huis in Den Haag, Nederland.

DOOR WIE IS FUNDACION LIBERTADOR BETICO CROES OPGERICHT?

Door de kinderen van G.F. (Betico) Croes. De Fundacion bestaat uit meerdere personen. Zij willen graag dat iedereen de geschiedenis van G.F. (Betico) Croes kent en onthoudt. En daarom organiseren ze elk jaar verschillende aktiviteiten en exposities. Zij organiseren de viering van Dia di Betico Croes. Zij hebben ook een film gemaakt over het leven van Betico Croes. De Fundacion is op 14 januari 1987 opgericht.



2005

LITERATUUR

Kranten Knipsels

Documentatiemap 'Betico Croes' Sala Arubiana
Betico Croes krijgt eretitel Amigoe 07/05/98

Boeken

Van Aloe tot olie Sissi Schwengle en Joop Walhain
Si mi cai na caminda..... Fundacion Betico Croes

<u>Websites</u>:

http://arubadag.com